

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

30 NOVEMBRE 1998

PROJET DE LOI

portant approbation de l'accord de coopération entre l'État fédéral, les Communautés et les Régions relatif à la continuité de la politique en matière de pauvreté, signé à Bruxelles le 5 mai 1998

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ (1)

PAR
M. Thierry DETIENNE

- (1) Composition de la commission :
Président : Mme Vanlerberghe (M.)

A. — Titulaires

C.V.P. M. Brouns, Mme Gardeyn-Debever, M. Van Erps, Mme van Kessel.
P.S. MM. Biefnot, Frédéric, Minne.
V.L.D. MM. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.
S.P. Mme Dejonghe, Mme Vanlerberghe.
P.R.L.- MM. Denis, Séghin.
F.D.F.
P.S.C. M. Lespagnard.
Vl.Blok M. Van den Eynde.
Agalev/M. Detienne
Ecolo

B. — Suppléants

Mme Creyf, M. Goutry, Mme Hermans, MM. Vandeurzen, Mme Van Haesendonck.
MM. Delizée, Larcier, Moock, Moriau.
MM. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
MM. Cuyt, De Richter, Verstraeten.
MM. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhante.
MM. du Bus de Warnaffe, Lefevre.
Mme Colen, M. Sevenhans.
MM. Deleuze, Van Dienderen.

A. — Vaste leden

C.V.P. H. Brouns, Mevr. Gardeyn-Debever, H. Van Erps, Mevr. van Kessel.
P.S. HH. Biefnot, Frédéric, Minne.
V.L.D. HH. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.
S.P. Mevr. Dejonghe, Vanlerberghe.
P.R.L.- HH. Denis, Séghin.
F.D.F.
P.S.C. H. Lespagnard.
Vl.Blok H. Van den Eynde.
Agalev/H. Detienne.
Ecolo

B. — Plaatsvervangers

Mevr. Creyf, H. Goutry, Mevr. Hermans, H. Vandeurzen, Mevr. Van Haesendonck.
HH. Delizée, Larcier, Moock, Moriau.
HH. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
HH. Cuyt, De Richter, Verstraeten.
HH. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhante.
HH. du Bus de Warnaffe, Lefevre.
Mevr. Colen, H. Sevenhans.
HH. Deleuze, Van Dienderen.

C. — Membre sans voix délibérative :

V.U. Mme Van de Castelee

Voir:

- 1713 - 97 / 98:
— N° 1: Projet de loi.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

30 NOVEMBER 1998

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de bestendiging van het armoedebeleid, ondertekend te Brussel op 5 mei 1998

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Thierry DETIENNE

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : Mevr. Vanlerberghe (M.)

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. Mevr. Van de Castelee

Zie:

- 1713 - 97 / 98:
— N° 1: Wetsontwerp.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 10 novembre 1998.

1. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ, À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT

Le Rapport général sur la Pauvreté remis au gouvernement fédéral en 1994-1995 a créé une dynamique en matière de pauvreté et d'exclusion sociale à l'encontre des différents niveaux de pouvoir : le gouvernement fédéral, les Régions et Communautés ainsi que les administrations locales.

Ce rapport a également permis aux différentes organisations représentatives des pauvres de dialoguer entre elles ainsi qu'avec les autorités.

Le but de l'accord de coopération réside dans la continuation de cette dynamique afin de faire de la lutte contre la pauvreté une priorité politique absolue.

Dans cette optique, il est proposé de créer un instrument permanent qui mette la pauvreté et l'exclusion sociale de façon systématique et à intervalles réguliers en haut de l'agenda politique.

L'accord de coopération prévoit la création d'un «Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale» au niveau fédéral, installé au Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme.

Ce service sera financé par toutes les parties signataires de l'accord pour un budget global de 20 millions pour 1998 dont 15 millions supportés par l'État fédéral.

Il sera chargé d'établir tous les 2 ans un rapport contenant une évaluation de l'évolution de la pauvreté et de l'exclusion sociale, une évaluation de la politique menée en la matière ainsi que des recommandations et projets concrets.

Ce rapport sera transmis aux gouvernements respectifs par le biais de la Conférence interministérielle sur l'Intégration sociale ainsi qu'aux partenaires sociaux.

2. DISCUSSION

M. Detienne déclare que l'accord de coopération est une initiative positive qui garantit un suivi structurel du rapport général sur la pauvreté.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 10 november 1998.

1. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID, MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU

Het Algemeen verslag over de armoede, dat in 1994-1995 aan de federale regering werd aangeboden, heeft bij de verschillende gezagsniveaus een dynamiek op gang gebracht op het stuk van de armoede en de maatschappelijke uitsluiting : de federale regering, de gewesten, de gemeenschappen en de plaatselijke besturen.

Dat verslag heeft tevens de verschillende organisaties die de armen vertegenwoordigen de mogelijkheid geboden met elkaar en met de overheid te dialogeren.

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel die dynamiek te bestendigen teneinde van de armoede-bestrijding een absolute beleidsprioriteit te maken.

In dat opzicht wordt voorgesteld een permanent instrument in te stellen dat de armoede en de maatschappelijke uitsluiting systematisch en regelmatig bovenaan op de politieke agenda plaatst.

Het samenwerkingsakkoord voorziet op federaal niveau in de oprichting van een «Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaanzekerheid en sociale uitsluiting», dat zou worden ondergebracht bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racisme-bestrijding.

Dat steunpunt zal worden gefinancierd door alle partijen die de overeenkomst hebben ondertekend, voor een totale begroting van 20 miljoen voor 1998, waarvan 15 miljoen voor rekening komen van de federale Staat.

Hij zal ermee worden belast een tweejaarlijks verslag op te stellen waarin een evaluatie van de evolutie van de armoede en van de sociale uitsluiting, een evaluatie van het terzake gevoerde beleid alsmede aanbevelingen en concrete projecten aan bod komen.

Dat verslag zal via de interministeriële conferentie over de maatschappelijke integratie aan de respectieve regeringen alsmede aan de sociale partners worden overgezonden.

2. BESPREKING

De heer Detienne verklaart dat het samenwerkingsakkoord een positief initiatief is dat een structurele opvolging van het Algemeen verslag over de armoede waarborgt.

Il fait état des inquiétudes des organisations qui ont pris part activement à la rédaction du Rapport général sur la pauvreté quant à l'interprétation des articles 5, § 2 et 7 de l'accord de coopération.

Ces organisations se demandent si elles pourront à l'avenir conclure des conventions avec le Centre pour l'Égalité des Chances afin de pouvoir être associées à l'élaboration des futurs rapports. Selon ces organisations, les articles 5, § 2 et 7 ne doivent pas donner lieu à des interprétations opposées mais complémentaires. Par leur expertise en matière de pauvreté, les organisations dans lesquelles les personnes les plus démunies s'expriment constituent une forme de «service spécialisé». De ce fait, elles doivent pouvoir conclure des conventions avec le Centre pour l'Égalité des Chances et la Lutte contre le Racisme.

M. Anthuenis estime qu'il aurait été préférable de créer une instance chargée de missions concrètes plutôt qu'un lieu de débats stériles.

Il doute que les rapports du Service de lutte contre la pauvreté changent quelque chose à la situation.

Selon lui, le présent projet constitue plutôt une manœuvre électorale destinée à montrer à la population que le gouvernement se préoccupe des problèmes de pauvreté.

A cet égard, *M. Anthuenis* tient à rappeler que le gouvernement actuel a exclu 52.000 personnes du bénéfice des allocations de chômage et que le nombre de bénéficiaires du minimum de moyens d'existence a fortement augmenté depuis quatre ans.

Mme Dejonghe déclare que son groupe soutient le présent projet. Le Service de lutte contre la pauvreté permettra de garantir la continuité du rapport général sur la pauvreté et de surveiller la mise en oeuvre des propositions par les autorités.

Se joignant aux propos du rapporteur, *Mme Dejonghe* souhaite également que les organisations luttant contre la pauvreté puissent être associées au processus de décision.

Le secrétaire d'État tient à rassurer les organisations représentatives des plus démunis. Il confirme que ces organisations qui ont participé au Rapport général et qui ont depuis quelques années créé de facto un forum au sein du Centre pour l'Égalité des Chances, seront à l'avenir encore impliquées dans les activités réglées par l'accord de coopération.

Hij wijst erop dat de organisaties die aan de opstelling van het Algemeen verslag over de armoede hebben deelgenomen, zich zorgen maken over de interpretatie van de artikelen 5, § 2 en 7 van het samenwerkingsakkoord.

Die organisaties vragen zich af of zij in de toekomst nog overeenkomsten met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding zullen kunnen sluiten teneinde bij de opstelling van toekomstige verslagen betrokken te worden. Volgens die organisaties moeten de artikelen 5, § 2 en 7 geen aanleiding geven tot elkaar tegensprekende maar tot elkaar aanvullende interpretaties. Door hun deskundigheid inzake armoede zijn de organisaties waarin de kansarmen een stem krijgen een vorm van «gespecialiseerde dienst.» Daardoor moeten ze overeenkomsten kunnen sluiten met voornoemd Centrum.

De heer Anthuenis is van oordeel dat men er beter aan had gedaan een met concrete opdrachten belaste instantie in het leven te roepen, in plaats van een forum voor debatten in het luchtledige op te richten.

Hij betwijfelt of de verslagen van het Steunpunt tot bestrijding van armoede de situatie op enigerlei wijze zal wijzigen.

Hij beschouwt dit ontwerp veeleer als een electorale stunt om aan de bevolking te tonen dat de regering zich met de armoedeproblematiek bezig houdt.

In dat verband wenst de heer Anthuenis eraan te herinneren dat de huidige regering 52.000 personen uit de werkloosheidsregeling heeft uitgesloten en dat het aantal bestaansminimumtrekkers sinds vier jaar sterk is gestegen.

Mevrouw Dejonghe verklaart dat haar fractie dit ontwerp steunt. Dankzij het Steunpunt tot bestrijding van armoede zal de continuïteit van het Algemeen verslag over de armoede gewaarborgd worden en toezicht van overheidswege op de toepassing van de voorstellen mogelijk zijn.

Mevrouw Dejonghe sluit zich aan bij het betoog van de rapporteur en ook zij wenst dat de organisaties die de armoede bestrijden bij de besluitvorming kunnen worden betrokken .

De staatssecretaris wenst de organisaties die de kansarmen vertegenwoordigen, gerust te stellen. Hij bevestigt dat die organisaties, die aan het Algemeen verslag hebben meegewerkt en sinds een aantal jaren binnen het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding *de facto* een forum hebben opgericht, in de toekomst nog bij de door het samenwerkingsakkoord geregelde activiteiten betrokken zullen worden.

D'autre part, elles feront partie de la Commission d'Accompagnement où, à côté des membres du Comité de gestion, elles formeront le groupe le plus important parmi les représentants extérieurs.

D'autre part, l'article 5 de l'accord stipule que le Service de lutte contre la pauvreté aura, entre autres, pour mission d'organiser une concertation structurelle et continue avec les plus démunis afin de les associer à ses travaux.

Il appartiendra à la commission d'Accompagnement et au Comité de gestion de déterminer les modalités de cette concertation. Le secrétaire d'État précise que cette collaboration pourra se faire sur base de conventions, comme le précise l'article 7 et il marque son accord avec l'interprétation souhaitée.

Les craintes émises par les organisations ne sont dès lors pas fondées. L'accord de coopération ne prévoit nullement leur exclusion des travaux du Service de lutte contre la pauvreté.

Répliquant à M. Anthuenis, *le secrétaire d'État* rappelle que le rapport général sur la pauvreté n'était pas un compte rendu de causeries inutiles mais contenait 300 recommandations concrètes dont les plus importantes ont été concrétisées par l'actuel gouvernement fédéral comme par ex. l'extension du bénéfice de l'assurance maladie-invalidité et du statut de VIPO à des catégories de moins valides ou à des minimexés.

M. Anthuenis conteste les exemples cités par le secrétaire d'État. Il déclare que certaines catégories de moins valides et les bénéficiaires du minimex bénéficiaient déjà de l'AMI avant les mesures prises par le gouvernement.

Le secrétaire d'État suggère à l'intervenant de demander les chiffres exacts à la ministre des Affaires sociales.

3. VOTES

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

L'article 2 est adopté par 10 voix et une abstention.

L'ensemble du projet est adopté par 10 voix et une abstention.

Le rapporteur,

Th. DETIENNE

La présidente,

M. VANLERBERGHE

Voorts zullen zij deel uitmaken van de Begeleidingscommissie, waarin zij, naast de leden van het Beheerscomité, de grootste groep van externe vertegenwoordigers zullen vormen.

Bovendien bepaalt artikel 5 van het akkoord dat het Steunpunt tot bestrijding van armoede onder andere als taak zal hebben structureel en bestendig overleg met de armsten tot stand te brengen, teneinde hen bij zijn werkzaamheden te betrekken.

De Begeleidingscommissie en het Beheerscomité zullen de nadere voorwaarden voor dat overleg moeten vastleggen. De staatssecretaris preciseert dat die samenwerking op grond van overeenkomsten kan geschieden, zoals bepaald bij artikel 7 en hij stemt in met de gewenste interpretatie.

De vrees van de organisaties is dus niet langer gegrond. In het samenwerkingsakkoord staat nergens te lezen dat zij van de werkzaamheden van het Steunpunt tot bestrijding van de armoede worden uitgesloten.

In antwoord op een vraag van de heer Anthuenis herinnert *de staatssecretaris* eraan dat het Algemeen verslag over de armoede niet zomaar de neerslag van loos gepalaver was, maar dat het 300 concrete aanbevelingen bevatte. Aan de belangrijkste daarvan heeft de huidige federale regering concreet gestalte gegeven, zoals, bijvoorbeeld, de uitbreiding van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en van het WIGW-statuut tot bepaalde categorieën van mindervaliden of tot bestaansminimumtrekkers.

De heer Anthuenis is het niet eens met de door de staatssecretaris aangehaalde voorbeelden. Volgens hem gold de ziekte- en invaliditeitsverzekering al voor sommige categorieën van mindervaliden en voor de bestaansminimumtrekkers, nog vóór de regering die maatregelen nam.

De staatssecretaris stelt de spreker voor om aan de minister van Sociale Zaken de juiste cijfers te vragen.

3. STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 10 stemmen en 1 onthouding.

De rapporteur,

De voorzitster,

Th. DETIENNE

M. VANLERBERGHE